

Warszawa, dnia 6 czerwca 2024 r.

Poz. 445

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾**

z dnia 14 maja 2024 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji wolnorynkowej „Planowanie i prowadzenie procesu szkoleniowego w zapasach”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 oraz z 2023 r. poz. 2005) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji wolnorynkowej „Planowanie i prowadzenie procesu szkoleniowego w zapasach” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sportu i Turystyki: wz. *P. Borys*

---

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – kultura fizyczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 2722).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 14 maja 2024 r. (M.P. poz. 445)

INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI WOLNORYNKOWEJ „PLANOWANIE I PROWADZENIE PROCESU SZKOLENIOWEGO W ZAPASACH” DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

1. Nazwa kwalifikacji wolnorynkowej

Planowanie i prowadzenie procesu szkoleniowego w zapasach

2. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji wolnorynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji

5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (dalej jako „PRK”), 5 poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze sport

3. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji wolnorynkowej

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się
Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do samodzielnego planowania, organizowania i realizowania procesu szkoleniowego w zapasach. Diagnostuje poziom umiejętności techniczno-taktycznych zawodników oraz korzysta z informacji o zawodnikach. Przygotowuje program realizacji celów szkoleniowych w oparciu o cele główne i pośrednie, umiejętności zawodnika oraz wyniki testów i badań. Analizuje podejmowane przez siebie działania zawodowe pod kątem optymalizacji planu i realizacji przebiegu procesu szkoleniowego. W pracy posługuje się specjalistyczną wiedzą z zakresu teorii i metodyki sportu oraz zagadnień techniczno-taktycznych w zapasach. Ponośi odpowiedzialność za jakość realizowanych jednostek treningowych oraz bezpieczeństwo zawodników.

Zestaw 1. Teoretyczne podstawy zapasów

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Opisuje strukturę organizacyjną dyscypliny	<ul style="list-style-type: none"> – omawia historię sportu zapasniczego w Polsce i na świecie, – charakteryzuje system współzawodnictwa i aktualne przepisy walki sportowej w zapasach, – omawia strukturę sportu zapasniczego w Polsce, – omawia bieżące regulacje prawne obowiązujące w sporcie.
Charakteryzuje dyscyplinę	<ul style="list-style-type: none"> – omawia funkcje i czynniki zawodowe szkoleniowca zapasów, – omawia koncepcje techniczno-taktyczne walki zapasniczej, – przedstawia uwarunkowania fizjologiczne do podejmowania wysiłku fizycznego oraz wymogi motoryczne i psychologiczne dla osób uprawiających zapasy, – wymienia czynniki niezbędne do osiągnięcia sukcesu sportowego w zapasach, – omawia źródła informacji i dane niezbędne do opracowania taktyki walki, – wskazuje najnowsze kierunki szkoleniowe w zapasach, – wymienia dostępne zasoby wiedzy naukowej z zakresu teorii i praktyki treningu sportowego, – posługuje się terminologią zapasniczą.

<p>Charakteryzuje pojęcia z zakresu teorii treningu w zapasach</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia aspekty treningu sportowego np.: praca, zmęczenie, odpoczynek, zjawisko superkompensacji, - charakteryzuje cel treningu sportowego, - omawia pojęcia dotyczące etapów szkolenia sportowego, treningu ogólnorozwojowego, ukierunkowanego, specjalistycznego oraz treningu dzieci i młodzieży, - omawia błędy i zagrożenia wynikające z wczesnej specjalizacji, - omawia zasady treningu sportowego, - omawia strukturę czasową treningu sportowego i czynniki ją warunkujące, - omawia strukturę rzeczową treningu sportowego oraz jej składowe, - omawia metody, formy i środki treningowe stosowane w procesie nauczania zapasów w różnych grupach wiekowych, - omawia specyfikę treningu sportowego w zapasach – w stylu klasycznym, w stylu wolnym oraz w zapasach kobiet, - charakteryzuje obciążenia treningowe i startowe, - charakteryzuje strukturę obciążeń treningowych w jednostce treningowej, mikrocycłu, mezocycłu, bezpośrednim przygotowaniu startowym.
<p>Omawia zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zawodnika w zapasach</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zakres odpowiedzialności prawnej trenera zapasów, - opisuje najczęstsze występujące urazy i zagrożenia, specyficzne dla zapasów, - wymienia techniki niedozwolone w zapasach, - omawia sposoby asekuracji i samoasekuracji, - omawia negatywne konsekwencje stosowania używek i dopingu w sporcie, - omawia zasady prawidłowej regulacji masy ciała, - omawia zasady racjonalnego żywienia w zapasach, - wymienia przeciwwskazania do uprawiania zapasów, - omawia wymagania dotyczące specjalistycznego stroju i obuwia, - tworzy regulamin korzystania z sali, w której są prowadzone zajęcia z zapasów.
<p>Zestaw 2. Opracowanie koncepcji szkoleniowej</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p>
<p>Formuluje cele szkoleniowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyznacza cele krótko- i długoterminowe programu szkoleniowego dla zawodników, - określa cele i zadania na poszczególnych etapach szkolenia, - uwzględnia wyniki badań diagnostyczno-kontrolnych, testów sprawności oraz zawodów sportowych do formułowania celów szkoleniowych, - indywidualizuje cele szkoleniowe.
<p>Przygotowuje program szkolenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - opracowuje roczny program szkolenia, - dobiera i uzasadnia metody, formy i środki treningowe w zależności od wieku, etapu szkolenia, płci i zaawansowania sportowego, - określa optymalne proporcje wielkości obciążeń treningowych i startowych, - planuje metody kontroli procesu treningu sportowego, - przygotowuje konspekt jednostki treningowej w zapasach, - opracowuje graficzny plan szkolenia.

<p>Prowadzi ewaluację własnych koncepcji szkoleniowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje konieczność dokonania modyfikacji koncepcji szkoleniowej np.: ze względu na kontuzje, wyniki sportowe, warunki finansowe, - modyfikuje cele, program lub plan szkolenia, - uzasadnia zmiany wprowadzone do programu lub planu szkolenia.
<p>Zestaw 3. Organizowanie i realizacja procesu szkoleniowego w zapasach</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p>
<p>Omawia sposób oceny dyspozycji zawodników do uczestniczenia w procesie szkoleniowym i zawodach sportowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia formalne kryteria dopuszczenia zawodnika do procesu szkoleniowego lub zawodów sportowych, - omawia metody oceny stanu wytrenowania zawodnika na podstawie kontroli trenerskiej, laboratoryjnej i lekarskiej.
<p>Przygotowuje zawodników do grup szkoleniowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ustala kryteria doboru zawodników do poszczególnych grup szkoleniowych, - kwalifikuje zawodników do grup szkoleniowych i uzasadnia swój wybór.
<p>Prowadzi zajęcia treningowe i monitoruje pracę grupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzi zajęcia zgodnie z zasadami metodyki treningu sportowego, - przedstawia cele zajęć treningowych, - kontroluje bezpieczeństwo ćwiczących na zajęciach treningowych, - wykonuje techniki w stylu klasycznym i wolnym, - naucza i doskonali elementy techniczno-taktyczne zgodnie z zasadami metodyki treningu sportowego, - przygotowuje grupowe oraz indywidualne zadania treningowe, - kształtuje zdolności motoryczne zawodników, uwzględniając płęć i poziom zaawansowania sportowego, - motywuje uczestników zajęć do aktywnego udziału w zajęciach, - omawia stopień realizacji celów zajęć treningowych.
<p>Ocenia realizację przebiegu procesu szkoleniowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje potrzebę analizy wyników sportowych, - interpretuje wyniki testów i sprawdzianów, - formułuje wnioski do dalszej pracy szkoleniowej, - uzasadnia konieczność wprowadzania korekty planów szkoleniowych, - wskazuje potrzebę analizy wyników sportowych, - formułuje wnioski do dalszej pracy szkoleniowej, - uzasadnia konieczność wprowadzania korekty planów szkoleniowych.
<p>Współdziała ze środowiskiem społecznym grupy szkoleniowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa czynniki społeczne mające wpływ na proces szkoleniowy, - omawia formy współpracy ze środowiskiem społecznym grupy szkoleniowej, - prowadzi treningi pokazowe.
<p>Charakteryzuje zasady organizacji imprez sportowych w zapasach</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia elementy składowe organizacji imprezy sportowej, np. program imprezy, komunikat, zadania organizatora z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa, przepisów sportowych i regulaminów, - omawia zasady współpracy ze środowiskiem społecznym przy organizacji imprez sportowych.

4. Ramowe wymagania dotyczące metod przeprowadzania walidacji, osób przeprowadzających walidację oraz warunków organizacyjnych i materialnych niezbędnych do prawidłowego i bezpiecznego przeprowadzania walidacji

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody

W trakcie walidacji wykorzystuje się następujące metody:

- test teoretyczny,
- obserwacja w warunkach symulowanych,
- rozmowa z komisją walidacyjną, zwaną dalej „komisją” (wywiad swobodny),
- analiza dowodów i deklaracji.

Część lub całość walidacji może być sprawdzona metodą analizy dowodów i deklaracji.

Dowodami potwierdzającymi wszystkie wskazane dla kwalifikacji efekty uczenia się jest spełnienie jednego z poniższych warunków:

- posiadanie dyplomu trenera klasy II w zapasach wydane przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829), tzw. ustawy deregulacyjnej,
- posiadanie stopnia instruktora zapasów wydane przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (tzw. ustawy deregulacyjnej),
- posiadanie tytułu instruktora sportu w zakresie zapasów i certyfikat szkoleniowca wydane na podstawie „Regulaminu licencji dla szkoleniowców sportu zapasniczego” zatwierzonego uchwałą zarządu Polskiego Związku Zapasniczego z dnia 13.01.2017 r. przez podmioty uprawnione.

Przed przystąpieniem do weryfikacji jest wymagane przedstawienie następujących dowodów odnoszących się do zapasów:

1. Roczny program szkolenia, który zawiera:
  - 1) charakterystykę grupy szkoleniowej lub indywidualnie dla zawodnika;
  - 2) wyznaczenie celu głównego i celów pośrednich oraz terminów i miejsc ich realizacji;
  - 3) wyznaczenie ram czasowych okresu startowego w oparciu o kalendarz zawodów – termin rozpoczęcia i zakończenia;
  - 4) wyznaczenie ram czasowych okresu przygotowawczego;
  - 5) wyznaczenie ram czasowych okresu przejściowego;
  - 6) określenie wskaźników stanu wytrenowania i terminów ich uzyskania;
  - 7) terminy, liczba i rodzaj działań kontrolnych;
  - 8) globalne wielkości obciążeń treningowych np. dni, treningi, godziny, kilometry, powtórzenia;
  - 9) zabezpieczenie organizacyjne i materialne szkolenia;
  - 10) graficzny plan organizacji szkolenia (tzw. łączka).
2. Odbycie 30-godzinnej praktyki specjalistycznej w zakresie szkolenia w zapasach, udokumentowanej w dzienniku, której program zawiera:
  - 1) zapoznanie kursanta ze strukturą organizacyjną i działalnością placówki, w której odbywa praktykę (1 godzina);
  - 2) zapoznanie się z pracą trenera, dyrektora, prezesa placówki (2 godziny);
  - 3) hospitowanie różnych form pracy w danej placówce (6 godzin);
  - 4) asystowanie w czynnościach zawodowych trenera (4 godziny);
  - 5) podejmowanie próbnych czynności zawodowych (10 godzin);
  - 6) obserwacja zawodów o charakterze sportowym (4 godziny);
  - 7) udział w czynnościach promocyjnych dla środowiska lokalnego (rodziców) (1 godzina);
  - 8) sporządzenie dokumentacji z przebiegu praktyki (2 godziny).

Przykładowe instytucje, w których kandydat może realizować praktykę: szkoły podstawowe, szkoły średnie, w których są klasy sportowe, Szkoły Mistrzostwa Sportowego, Ośrodki Szkolenia Sportu Młodzieżowego, Akademickie Ośrodki Szkolenia Sportowego, Wojskowe Ośrodki Szkolenia Sportowego, Kluby Sportowe, Uczniowskie Kluby Sportowe oraz podczas zgrupowań kadr wojewódzkich lub w czasie zgrupowań szkoleniowych Polskiego Związku Zapasniczego.

3. Dowody potwierdzające prowadzenie treningów pokazowych.

1.2. Zasoby kadrowe

Komisja składa się z co najmniej trzech członków, w tym przewodniczącego komisji. Każdy z członków komisji posiada kwalifikację pełną minimum na poziomie 6 PRK w obszarze kultury fizycznej.

Pierwszy z członków komisji jest trenerem klasy mistrzowskiej lub pierwszej w zapasach uzyskanej przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (tzw. ustawy deregulacyjnej) lub posiada kwalifikację na poziomie 6 lub 7 PRK w zapasach.

Drugi z członków komisji jest trenerem klasy mistrzowskiej lub pierwszej w zapasach uzyskanej przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (tzw. ustawy deregulacyjnej) lub posiada kwalifikację na poziomie 6 lub 7 PRK z zakresu sportów walki.

Trzeci z członków komisji posiada praktykę jako nauczyciel akademicki dziedziny nauki o kulturze fizycznej oraz dorobek naukowy w zakresie sportów walki. Każdy z pozostałych członków komisji musi spełnić wymagania jednego z opisanych członków.

Przewodniczący jest wybierany spośród członków komisji.

Co najmniej 1 członek komisji posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK).

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Za pomocą metody analizy dowodów i deklaracji połączonej z rozmową z komisją potwierdzone jest posiadanie efektów uczenia się z zestawu 2. „Opracowanie koncepcji szkoleniowej” oraz kryterium weryfikacji „Prowadzi treningi pokazowe” z efektu uczenia się „Współdziała ze środowiskiem społecznym grupy szkoleniowej” z zestawu 3. „Organizowanie i realizacja procesu szkoleniowego w zapasach”.

Za pomocą testu teoretycznego jest potwierdzone posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie: 1. „Teoretyczne podstawy zapasów” oraz efektów uczenia się: „Omawia sposób oceny dyspozycji zawodników do uczestniczenia w procesie szkoleniowym i zawodach sportowych”, „Ocena realizację przebiegu procesu szkoleniowego”, „Charakteryzuje zasady organizacji imprez sportowych w zapasach”, zawartych w zestawie 3. „Organizowanie i realizacja procesu szkoleniowego w zapasach”.

Zaliczenie testu teoretycznego oraz analizy dowodów i deklaracji dopuszcza do obserwacji w warunkach symulowanych.

Za pomocą metody obserwacji w warunkach symulowanych połączonej z rozmową z komisją jest potwierdzone posiadanie efektu uczenia się „Prowadzi zajęcia treningowe i monitoruje pracę grupy” z zestawu 3. „Organizowanie i realizacja procesu szkoleniowego w zapasach”.

Instytucja certyfikująca musi zapewnić:

- salę sportową wyposażoną w sprzęt (np. manekiny, piłki lekarskie, materace) i matę zapasniczą, niezbędną do przeprowadzenia części praktycznej,
- warunki umożliwiające przeprowadzenie części teoretycznej walidacji, w tym rozmowę z komisją,
- grupę ćwiczebną (min. 8 osób) do przeprowadzenia walidacji. Pozostali uczestnicy walidacji mogą wejść w skład tej grupy.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Instytucja certyfikująca musi zapewnić wsparcie osobie przystępującej do walidacji.

2.1. Metody

Wsparcie w zakresie identyfikowania i dokumentowania może być prowadzone następującymi metodami:

- analiza dowodów i deklaracji,
- rozmowa z doradcą walidacyjnym.

2.2. Zasoby kadrowe

Wsparcie w zakresie identyfikowania i dokumentowania może być zapewnione przez doradcę walidacyjnego. Doradca taki musi:

- rozumieć cele walidacji,
- stosować metody i narzędzia pomocne przy identyfikowaniu i dokumentowaniu,
- znać efekty uczenia się określone dla kwalifikacji będących w zakresie jego działania i odnieść je do typowych sytuacji zawodowych,
- posiadać udokumentowane co najmniej 10-letnie doświadczenie zawodowe związane z prowadzeniem procesu szkoleniowego w zapasach,
- znać założenia i zasady funkcjonowania ZSK np. rozdzielność procesu szkolenia od walidacji, etc.

2.3. Warunki przeprowadzania identyfikowania i dokumentowania

Doradca walidacyjny wspiera osobę poprzez ocenę przygotowania do procesu walidacji, w tym pomoc w odbyciu praktyk trenerskich. W sytuacji braku możliwości samodzielnego zorganizowania praktyk doradca walidacyjny w porozumieniu z instytucją certyfikującą umożliwia ich organizację w instytucji wskazanej przez instytucję certyfikującą. Instytucja certyfikująca zapewnia również możliwość korzystania z własnych materiałów szkoleniowych. Podczas przeprowadzenia wsparcia osób przystępujących do walidacji powinny być zapewnione warunki gwarantujące dyskrecję. Osoba przystępująca do walidacji posiada możliwość złożenia wyjaśnień lub odwołania się od decyzji asesorów w toku weryfikacji lub posiada możliwość ponownego przystąpienia do części weryfikacji, bez konieczności powtarzania całej walidacji po pozytywnym rozpatrzeniu wyjaśnień lub odwołania przez instytucję certyfikującą.

5. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Warunkiem przystąpienia do walidacji jest:

- posiadanie wykształcenia średniego lub średniego branżowego,
- ukończenie 18 lat,
- ukończenie minimum 8 godzinnego kursu pierwszej pomocy,
- oświadczenie o niekaralności związanej z wykonywaniem działalności zawodowej w obszarze objętym kwalifikacją,
- oświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do aktywnego udziału w zajęciach sportowych.

6. Inne, poza pozytywnym wynikiem walidacji, warunki uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej

Brak innych, poza pozytywnym wynikiem walidacji, warunków uzyskania kwalifikacji wolnorynkowej

7. Okres ważności certyfikatu kwalifikacji wolnorynkowej

Beztymonowy

8. Dodatkowe warunki, które muszą spełniać podmioty ubiegające się o uprawnienie do certyfikowania na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 oraz z 2023 r. poz. 2005)

O uprawnienie do certyfikowania niniejszej kwalifikacji może ubiegać się podmiot, który spełnia co najmniej jeden z poniższych warunków:

- jest wnioskodawcą włączenia niniejszej kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,
- posiada co najmniej 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu szkoleń ukierunkowanych na osiągnięcie efektów uczenia się zdefiniowanych dla niniejszej kwalifikacji,
- posiada co najmniej 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu walidacji efektów uczenia się zdefiniowanych dla niniejszej kwalifikacji.

9. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji, z uwzględnieniem terminu, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat